

دانشگاه علوم پزشکی اراک
دانشکده پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک
دانشکده پزشکی
پایان نامه جهت دریافت دکترای عمومی

عنوان

مقایسه اثر افزودن کتامین، لیدوکائین و استامینوفن و دکسمتومیدین به مورفین در پمپ
کنترل درد بیماران معتاد به اوپیوم پس از عمل جراحی ارتوپدی (شکستگی تیپا)
استاد راهنما

دکتر حسام الدین مدیر (متخصص بیهوشی، دانشیار)
دکتر اسماعیل مشیری (متخصص بیهوشی، دانشیار)

اساتید مشاور

دکتر مهران اعظمی (متخصص ارتوپدی، استادیار)
دکتر امیر الماسی حشیانی (PhD اپیدمیولوژی، استادیار)

پژوهش و نگارش

مریم جوشقانی زاد

۱۴۰۰

کد بهسان

۶۱۳۰

تشکر و قدردانی

پایان نامه دوره پزشکی عمومی می باشد کد اخلاق IR.ARAKMU.REC.1399.060

و کد کارازمایی بالینی آن N14620141209020258 می باشد. بدینوسیله از راهنمایی های شورای تحقیقات بالینی بیمارستان ولیعصر (عج) و کمک های مادی و معنوی معاونت محترم تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی اراک تقدیر و تشکر میگردد.

چکیده

هدف: هدف از مطالعه فوق مقایسه اثر افزودن کتامین، لیدوکائین و استامینوفن و دکسمدتومیدین به مورفین در پمپ کنترل درد بیماران معنادار به اوپیوم پس از عمل جراحی ارتوپدی (شکستگی تیبیا) بود.

روش اجرا: در این مطالعه کارازمایی بالینی دوسوکور تعداد ۱۴۰ بیمار کاندید عمل جراحی ارتوپدی در بیمارستان ولیعصر شهر اراک وارد مطالعه شدند. بیماران به صورت تصادفی بلوکی در ۴ گروه (دکسمدتومیدین، کتامین، استامینوفن، لیدوکائین) قرار گرفتند. ضریان قلب، فشار خون متوسط شریانی و درصد اشباع اکسیژن شریانی و درد با استفاده از مقیاس انالوگ بصری درد (VAS) و میزان تسکین دهندگی با استفاده از اسکور رامسی و تهوع و استفراغ و میزان مخدر مصرفی ثبت گردید. در نهایت داده ها توسط نرم افزار spss ۲۰ آنالیز گردید.

نتایج: فشار خون در گروه دکسمدتومیدین ۱ تا ۲۴ ساعت بعد از عمل کمتر از بقیه گروه ها بود ($p < 0.05$). ضربان قلب در گروه دکسمدتومیدین در زمان های ۱۲ و ۲۴ ساعت بعد از عمل کمتر از بقیه گروه ها بود ($p < 0.05$). آرامبخشی در گروه دکسمدتومیدین بیشتر بود ($p < 0.05$).

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه و عدم وجود عوارض نیازمند به اقدام درمانی، از منظر افزایش آرامبخشی و پیشگیری از آژیتاسیون پس از عمل دکسمدتومیدین سبب افزایش آرامبخشی شد و بر دیگر داروها ارجح است ولی از نظر میزان کنترل درد پس از عمل بین گروهها تفاوت معنی داری مشاهده نشد لذا زمانیکه ایجاد بیدردی و آرامبخشی بالاتر مد نظر باشد دکسمدتومیدین و زمانیکه هدف فقط کنترل درد پس از عمل باشد تمام داروهای مورد استفاده در این مطالعه را میتوان جهت کنترل درد در بیماران معنادار به اوپیوم پیشنهاد نمود و انتخاب نهایی بستگی به شرایط جسمی بیمار و ترجیح متخصص بیهوشی دارد.

واژگان کلیدی: کتامین-لیدوکائین - استامینوفن - دکسمدتومیدین - مورفین - پمپ کنترل درد -بیماران معنادار به اوپیوئید- درد پس از عمل -جراحی ارتوپدی